

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Modus latinitatis

Ebrardus, Ulricus

[Straßburg], 1491

Er quam multe quidem [...]

[urn:nbn:de:bsz:31-293506](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-293506)

- Sequuntur ea de quibus in hoc secundo libro tractatur.
- Primo. De his quibus divinum auxilium implorare possumus. Fo. xxv.
- Secundo de his quibus amicitiam et ea que circa amicitiam versantur explicare possumus. fo. xxvi.
- Tercio de his quibus amicorum patrie reipublice et aliarum rerum defensionem eloqui debeamus. fo. xxvii.
- Quarto de his quibus amicorum patrie et reipublice et aliarum rerum impugnationem errare valeamus. fo. xxviii.
- Quinto. quod de epistolis missis aut mittendis dicere possumus. fo. xxviii.
- Sexto de his quibus animum benivolum etiam alteri nos accommodatos ostendere valeamus. fo. xxviii.
- Septimo quomodo gratiarum actiones congratulationes et placentiam. eodem.
- Octavo de his quibus laudem vituperium ornatum et de orationum rei eloqui nos deceat. fo. xxxi.
- Nono quod de funerea sermone agimus. fo. xli.
- Decimo. quibus verbis de divitiis paupertate rerum ubertate et sterilitate loqui nos deceat. fo. xlii.
- Undecimo. quibus orationibus curam perseverantiam hisque similia proloquamur. fo. xliii.
- Duodecimo. quomodo comparationes et rerum differentias explicare debeamus. fo. xliii.
- Tredecimo. Quomodo manifestationem atque rerum occultationem eloqui possumus. fo. xlv.
- Tractatulus orthographe magistri Adalrici Ebrardi de Neuburga Laustrali Incipit feliciter.

Ex quam multe quidem

dictiones sunt. in quarum figuracione plurimi orthographe ignari sepe numero oberrare videntur. Ne igitur ut eos quos iam diximus vos error capiat equidem. pro vestra institutione quarundam dictionum in quibus plerumque de vitare accidit debita regularemque compositionem paucis demonstrabo.

Amplius est hoc orthographe preceptum derivativum ad formam sui

Folium XLVI

primitiui scribi formariq; dicere. Itaq; nomia in cia exreuntia si ab his veniūt que t. retinent z ipa' q; t. scribēdo obseruant lz pter se quentē vocalē p c. pferant. Sic em sapiētia. prudētia. blertia. fortia. pugnātia. z reliq; hui' cmodi. q; a gūis seruātib; t. pcedūt p t. figurant. Sapiētia em a sapiēti descēdit. Prudētia a prudēs. Fortia a fortis. Pugnātia a pugnās. Verū si hmōi noia ab his pueniunt q; nō hnt t. z ipa' sili' modo c. nō. t. retinere sibi debēt. Ea de re hec noia audacia. felicia. victricia. amicia. pudicia. z reliqua illiusmodi. qm̄ a gūis tenētib; c. veniūt. z ipa' pter p c. fieri debent. Audacia em ab audac; pcreat. Felicia a felix. Victricia a victri cis Amicia ab amici. Pudicia a pudici.

¶ Noia q; suū finē in cius mittūt. p̄m ab his veniūt q; c. retinent p̄m ab his q; t. Que em a c. retinētib; dei ināt c. sili' retinēt. Itaq; bonifacius q; a boni z facio p̄fici p c. fieri debet. Que aut descēdūt a t. seruātib; sili' mō t. figurādo sibi seruāt. sic vincēt; q; a vincētis gūo puenire credit p t. scribi p̄cipit. In his autē in q; b; de; riuatio ignota est. vsus p̄baroz grāmaticoz est inspectandus.

¶ Que in cio exreunt noia p̄balia ea q; a supinis t. seruātib; pueniūt. sp̄ p t. fieri debēt. Sic em Amatio dilectio landatio t. habēt Amatio em ab amatu d̄scēdit. Dilectio a dilectu. Landatio a laudatu atq; ita de reliq; p̄iecta. Hūis sc̄de declinatōis sili' dūis tertie positūi gradus tenētes c. cōparatiuis a se veniētib; t. p̄serūt. Itaq; doctior. disertior. doctus. disertus p t. formari d̄nt. p c. q; c. illi retinuerint nō t. z suis cōparatiuis c. p̄serūt nō. t. q; in amicioz. lu b̄ri cicioz satis palam existit.

¶ Sarius q; fm̄ vocē a satis venit p t. scribi debet

¶ Quotidie. q̄tidian; quorus. quotiens. quotiensis. vt suū primitiū quot simplici t. fieri solet.

¶ Vocabula ex grecis emanātia que apud latinos aliqñ inueniūtur grecoz more potiusq; latinoz scribunt. Sic em kyrios. kere. katepharon. katherina. katholica. ekklesia p k more grecoz scribi mus. Nā hanc l̄ras k. grecoz noim grām susceperūt latini. Ea d̄re nunq; in dictōib; latinis scribi debet. Nec eadē l̄ra apud grecos p c. atq; q; pingit. Preterea vbi greci k. faciūt latini vel c. scribūt vel q. L̄baritas tñ nō p k. vt qdā volūt. sed p h. scribit. Uci

em ab hac greca dictioe chariton. p. chi. i. ch. fieri solet. Christus
sunt fm grecos no p. cappa. i. k. scribit p. chi. i. ch. Qm igit christus
et hoc greco chrisma derivat p. ch. reguli fieri h3 Greci em chris
ma hac lra chi scribunt q in forma crucis fit. loco cui? chi latini fa
ciunt In teea mea qd est opinio in h noie xps. nec p. nec p. poni so
bere. Et si det. plimi roem quanda cur ibi poni possit. fingat. De
p. quare ibi locari debeat. caz nulla nob posse suffragari puto Gre
ci breuitat ca xps tribu elemētis 7 vno cunello cudat. Quoz pri
mi chi appellat qd ad formā crucis fit. quodqz nonnulli esse existis
sunt. Atqz rho. noiant qd ad figurā p. latine format. Tercium
sunt. qd ad modū s. latine fit. Atqz bec tria elemēta que dixim? ni
hil aliud sūt qz ch. r. z s. itaqz xpus grecis lris sic fit. **ΧΡΙΣΤΟΣ**
ΧΡ 7 **ΙΣ** 7 vel breuitatis vt qdam aiunt religiois gra h mo xpus
Latinis aut elemētis hoc pacto format christ? aut breu? sic xps.
Et qm det mentio intercessit. deo deo aliqd dicendum dicit. Et
apud grecos no ad formā crucis fit neqz apud antiqssimos gra
maticos est habita. Na illi sp. gs pingebant. vbi nūc r. locamus.
Sic em faciebāt. Regs greys legs que ad modū in vctustissimis
quibusdā voluminibz cōperim? Claud? aut romanoz rex lra
pitissim? hoc elementum instituit. quod loco gs. vsqz adhuc scri
ptum est. Itaqz vbi pulci grammatici gs. scripserunt nos modo
p. pingimus.

¶ Preterea si r. vt diximus sicut gs. sonāt nunq post se s. patitur
ppter cauehdam dissonantiam. nisi forte differentie causa illud p.
mitteret. nam expecto semp sine s. formauerim? prime an. tercie
pungatōis sit incertū erit placet igit expecto prime p. iungatōis p. s.
scribi. Expecto aut tercie sine s.

¶ Philosophus pbia pheb p. xro qm grece sūt dictōes pb. nō p.
f. scribi debet. Grece em deficit illa lra f. loco cui? pbi. i. pb. pin gūt
¶ Nunq em inter greca elemēta f. locari dz. Neqz latini pb. scribūt
nisi i his q a grec? sibi vdicauerūt. y. greca lra ē dicta a grec? ypsilō
idcirco in latinis dictōibz nō patit. sz i grec? dicitur. vt in his res
liquis qz kyrios psychon yper. Z. q a grecis zita dz. E elemētū lati
nū nō ē qre solū in grec? locāda p. pterea vlti mibi ē patriso. matri
s. qz latina sunt. p3 scribi nō debere. R. heis grecū ē vocabulū et

Folium XLVII

aspirat. r. p. p. t. e. q. ab eo pueniunt vt rhetor. rhetoric. s. r. r. aspira
 ri d. De hac igit aspirandi nota aduertendū est. q. ipa apud gre
 cos 7 psonāibz iūgit 7 vocalibz pferri aut his qtuor. c. t. p. r. de vo
 calibz claret i heras. he mer. de c. vt chremes. de t. vt thoon thar lo.
 de p. in phus. de r. in rhesis rod. pir. Apud latinos sūt nō nisi
 vocalibz pncip. vt hēo herco hēms hō hum. testari videt. Et q
 claret pulcer. sepulchz cathena. sine aspiratōis nota fieri dicit. pte
 rea p considerādū ē h lraia pātē n hē. qz digne lra appellari nō p. p
 sci ei grāmatici eā n inter ceteras dictionū lras locabāt. Sic ei sua
 aspirabāt elemēta. omo iems arena omerus muresis.

Omnia q ab hac greca dicitōe heraveniūt aspirari dū vt herame
 Sibi nihil. nihilū qdā p c. scribūt. qdā sine (trū. helapota.
 c. v. s. i. s. u. grāmaticoz insperim. sine c. pot. q. cū. c. illa scribe
 re poterim. Accidit etiā ad h q c. in latina aspirari nō patit.

Quom aduerbiū apud lra pīos his qtuor lris. q. u. o. 7 m. fi
 eri inuenitur. qd est deriuatiū quōdā probare videt. Cum autē
 ppositio his tribus c. u. 7 m.

Quae dicitō casualis qtuor elemētis pfit hoc mō. q. u. ae. que
 pūctio tribz tm hoc pacto. q. u. e. Verū sūt q putāt que pūctioēz
 semp titello pingi debere 7 nunqz expressis lris. At illud erratum
 est non verum.

Macellū qz a macellis noie venit simplici. c. p. tra quozundam
 abusionē scribimus Macellus em vir roman. fuit. qui cū homo
 ciuentus esset eius bona data sūt ad vīcum. atqz ex eius edibus
 publicū faciū ē edificū p macradis bestijs qd macellū oēs rādes

Alia orthogranie lex est cōpositus seruare forz (appellabant
 mā suoz simpliciū. Itaqz scribimus. adamo. plego deseco ppul/
 cer preclarus. In aliqbz tm ptra fit. Hui. em hculi grāmatici in
 compositis iam literam adimūt. vt inefficat. Jam adijciunt vt in
 redeo. redarguo. iam transmutant. vt in alloquoz. appono. como
 ueo. afferro. que siquidem alteratio sonoritatis gfa a grāmaticis est
 vsurpata quā etiā vsus pīoz grāmaticoz clari. demonstrat. id
 tm latere nos haud qz debet. vetustissimos orthograuos cōpoz
 sica in cōmutatis caracteribz scribi pcepisse. veluti in vetustissi
 mis quibzsdā libris cōperimus. pcepit em scribere in amic. nō. 32

inimicus. inluxit nō illuxit. adlego nō allego. infalsus nō insulfus.
adsum nō assus. Dic tamē priscoꝝ mos exoleuit atq; in plūmis sic
cut pronunciamus ita scribimus.

¶ **C**ōposita a iacio q̄a in i. trāsmutat. dupliciū scribunt hoc pa-
cto. Adūcio abūcio. Hoc tñ de his q̄pteriti ipis sūnt pietādus
simplici iem pingim⁹ abieci. reieci. adieci. atq; q̄ ab his pcreant.

¶ **E**tia quia ex coniunctōe t. r. aduerbio iam componit r. scribē
do retinet. q̄q; ppter sequentem vocalem p. c. proferatur.

¶ **L**ur aduerbiū apud grāmaticos duob; inuenit scribi modis.
quidā bis tribus lris. c. u. r. pingūt. quidam bis quatuor q. r. z.
duplici. u. u. hoc modo quur.

¶ **P**ōnōq; inter n. z. m. p. interserat. frustra em̄ foret huius in-
terpositio. vt in his. ois. autūn⁹. alūn⁹. calūniator. scānū. calūnat.

¶ **A**nte se m. nō patit s. n. Scribim⁹ em̄ tanq; nō tamq; nunq̄d
nō numq̄d. Neg ante se d patit. nisi forte in hac dicōne q̄dquid.
Scribimus em̄ acquirō nō adquirō. q̄c̄q; nō quidē.

¶ **I**n cōpositōe nō variat quōtiēs m. sequit. ne forte talis dictio
ab hac prepositōe ab cōposita videret. Scribim⁹ em̄ admonēo n̄
āmonēo. admouēo nō āmouēo admirōz. nō ammiroz.

¶ **P**ropter cauendū p̄sonantiū scursū. nunq; s. geminam⁹ q̄tiēs
alia p̄sonās imediate seq̄t. vt in his. aspicio. ascēdo. asto. Gemina-
mus tñ illa si vocatis seq̄t. vt in assurgo. assentio. ass. isto.

¶ **S**olēnis qm̄ ex solon⁹ ann⁹ p̄ficiat simp' ici l. z. duplici n. pingit.
Nihil em̄ solēne appellari potest nisi q̄ sel in anno agit. Eā ob rē
non dicimus vir. sed festū solenne acus solēnis. lud⁹ solēnis.

¶ **A**d apud antiquissimos grāmaticos in r. trāfire p̄suevit. Scri-
bebant arfari. p̄affari. aruolo pro aduolo. arnoto p̄ānoto. Nūc
asit scribim⁹ potius affari. aduoco. annoto. ¶ Apud nōnulli p. r.
finiunt. at mihi visū est poti⁹ exire in d. Idq; suū sincopatū ad de
monstrare. ¶ Quō in cōponēdis dictōib; elemēta transmutatum
iri debeant. tñ multoz traditōe grāmaticoz. tuz vsu facile p̄sequi
possum⁹. Ea de re etiā atq; etiā ne p̄posite breuitat; modū excedas
ea scripsisse nūc satis sit. ¶ **E**xplicit tractatulus oib; bograue.

¶ **I**ncipiūt regule de arte dicendi.

¶ **D**iximope vitandū est ne p̄iunctionē q̄ vel vt n̄ra exp̄mam⁹

Solum XLVIII

eloquētia. vñ Terenti⁹ in And. Volo vxo: ēducas. Volo ad me
 veias. volo meū comedas. z nō p q vel vt. ¶ **Secūda** synkategreu
 mata ornati⁹ sepe i fine ponit̄ exēplū. Ad me si pfect⁹ fuisset. z nō
 si fuisset pfectus ad me. ¶ **Tercia**. istud aduerbiū q̄ q̄q̄ i cap
 pite orōnis ponit̄. vt q̄q̄ celeberrime vici. i. valde. exēplū Tullij q̄q̄
 magie laudē is sibi acq̄siuit. ¶ **Quarta**. oratores q̄q̄ solēt vti
 dictōibz tanq̄ ablitis in u. terminat̄. vt d. u noctuq̄ lris opa dāda
 est q̄ aduerbia cēseri debēt. Aliud et emplū. Te somnio die noctu
 q̄. Ex q̄ p̄z q̄ somnio regit acim. hec Teren. ¶ **Quinta** interdū
 orōnis iuxta finē aduerbiū poni p̄suevit z statuit. vt dicitis. P̄es
 clare magnope. scribi magnope. ¶ **Sexta**. istā p̄iūctōez vt sibi
 silem repetere licet. Ut te z enutritū z educaui. ¶ **Septia**. sepe
 die iorepēda est vt etiā atq̄z etiā. Rngo iterū atq̄z iterū supplico.

¶ **Octaua**. Verbo eq̄dē frequētatiuo oratores solēt vti. vt Ma
 tres gnatos passim amittāt. i. frequēter amāt suos filios. z dicim⁹
 gnatos p̄ natos. vñ Terent. Nā aliā p̄ ei desponderat gnataz
 cremetis atq̄z vt amorē cōperit. ¶ **Nonā**. Oratores familiarissī
 me vtiunt̄ endeli. exēplū. Dies noctesq̄ piculū capitis adire dōbeo
 . i. dies z noctes. ¶ **Decima**. Themelis vilitata vñ p̄culdubio
 exornat colloquiū. Exēplū. Septen q̄z triones p̄ sepr̄triones.

¶ **Undecima**. dictōes plerūq̄ absq̄z iunctōe repetere licet. Vñ
 Terent. Facite fingite inuenite efficitē quō tibi def. Exemplum
 aliud. Rogo oro obsecro atq̄z p̄estoz h̄ facias. ¶ **Duodecima**.
 Maximope cauendū est. ne crebri⁹ eadē dictio repetat̄. qz q̄d ses
 pe elicif hoc turbat̄ audientē. ¶ **Tredecima**. Cōiunctiū pro ins
 dicatiuo interdum ponitur. vt velimpro volo. feceris pro factis.
 velim si poteris p̄stinā tuā erga me voluntatē p̄serues. ¶ **Decia** /
 quarta. negatio in fine orōis est p̄ponēda. vñ. Eloquentiorē te vidī
 neminem. Sapientiorē te vidī nullum. ¶ **Decimaquins**
 ta. su platiuus ppulchre in fine prepositōis orōem exornat. Eteo
 roz iudico te prudentissimū. ¶ **Decimasepta**. Istud aduerbiūz
 mirūimmodū exornat orationem. ¶ **Decima septima**. Orato
 res permagime decet augere orationem. vt rogo. obsecro atq̄z pro
 testoz. Exēplū aliud. Ne tibi p̄beo z p̄esto.

¶ Decimoctava. principia acti & ablati casus loco eorum infinitiuorum ponunt. **Uñ Salusti?** Nā priusq̄ incipias consulere. i. consulere. & p̄ q̄s consulere mature facti opus est. i. facere potest.

¶ Decimona. infinitiuum sepe numero loco preteriti imperfecti ponit ut putare pro putabatur. **Uñ Terentii?** Dēs mihi tantulum mordere. **Silr salust.** matiaz gliaz i marie impio hie putare **Jē Tantal?** fuit p̄ pelopis. v̄ est auis quā ardea vocamur. **Jē tantilides tātis lide.** i. filios & nepos tantali. (de miroz inia plustravit

¶ Vicesima. Is eav̄ eū sp̄ iūgēdū est aīcedēti. ut **Aresto.** Is que **Vicesima prima.** Lanedus est frequēs vocaliū & cursus. ut **Luz tetate.** r̄te. egregie. (ouili ereptū est pecus officie

¶ Vicesima secunda. propositio nepe suo postponenda casuē. ut v̄io ab **Vicesima tertia.** Ornat̄ preteriti propositio propositio genitivi. ut de **Liceronis eloquentia nact̄ est.** longedemitorz rē.

¶ Vicesima quarta. propositio nonnūq̄ adiecta dictio: ornatū efficit. ut **Te** **Hec itaq̄ de arte dicēdi aggregatu memorie si mandaueris te doctum & facundum efficient.**

¶ De accentu quoq̄ regule breues ac dilucide incipiunt.

¶ Omnis monosyllaba acuit. ¶ In cantu accentus non observat. si tñ in tali loco ponit in q̄ principalis accentus artēdit. ut **ericcātū ē fenū** & **cecidit flos** **Artēdit** at̄ principalis accentus i medijs distinctioib̄ v̄l circa finē plus. ¶ Que ne ve enclitice licet monosyllabe. tñ generant̄ ut **dicatq̄.** Ne adverbium prohibēdi acuit. v̄traq̄. pleraq̄. quāq̄. v̄biq̄. l̄ tra v̄tra accentū habeāt. tñ in metro correptie ponunt̄ v̄tiq̄. deniq̄ itaq̄. ¶ In cōpositōe si penult. lōga sitbz acuit. ut **circūdo.** sz si brevis sit aīpenltia acuet. ut **iterit. excipiūt. illic. istic. illac. istac. alz. linc. istinc. istuc. illuc. adhuc. adhinc. deduc. b̄ndic. malefac. & reliq̄ cōposita ab hic. huc. fac. dic. duc.** ¶ Dissyllaba dictio primā acuit. ut **de.** q̄dā tñ d̄ntie cā v̄ltimā acuit. illo eav̄na aduerbia sine p̄pone circū propositōes. palā. p̄pō aut adverbium. **pape interieccio. et pasce gūis. magnas pinas. optias. cuias. n̄fas. v̄ras. nū cas.** **des** um p̄ deoz. etiā derivatiua aduerbia. de p̄noib̄ ut **illic. istic. greca etiā v̄l hebraica noia aut barbarica que nō declināt oia finē acunt. ut assur. zābri. iesus. iuda. quom ē gūis indeclinabil.** si tñ d̄ clinat. tñc more latinor̄ p̄mā acuit. ¶ **Hij & dij l̄z duob̄. ij. scri**

Folium XLIX

bi debeat vno tm pferit. huic si dissillabest vl monasillab in fine
sp acuit. ¶ Dictio sincopata ibi acuit vbi acuebat integra. vt su
mar pro sumauit. tm nō tenēt cū vocalis vocalē sequit. vt audit au
diuit q si syllaba que integra acuebat defuerit incōcisa seruabit
tūc cōcisa reglaz integroz. vt amauerūt. amarunt.

¶ Polisillaba si penultima longa sit ea acuta fiet vt amam. si pen
ultima breuis tūc antepenultima acuit. vt amauimus.

¶ Dis finis interrogatōis suū naturalē fuar accētū. vt Tāte ne

¶ Sepe dictio polisillaba cā dīntie. (animis celestibz ire.
suū naturalē pdit accētū. vt als aduerbium.

¶ Facit r fit in cōpositōe acuumt. vt calefacit calefit. Si tamē vo
calis mutat regula nō seruat. vt Proficit.

¶ Aduerbia. qn. inde. inr. lōge. dū cōponūt acuumt sillabā se ime
diate rcedentē. vt aliqū. deinde abinr. alōge. deinceps.

¶ Propriū in on habens o. pductū in gō acuit on. vt Absolon
Sed si o corripit. tunc grauat. vt Symon.

¶ Propriū in es hñs est in gō acuit s. vt chremes agnes.

¶ Barbarū ppiū in el. acuit el. vt Michael. (hermes. dares

¶ Barbarū ppiū pti latie declatū i fine acuit. vt abzaā. moyses s
si latinā p oia declatōes bz fuabit accētū latinū. vt iordanis. Si
aut in aliq latinā exiret ibi acuet in fine. vt Jordanem.

¶ Propria greca. hebraica. barbara in declinabilia quarūcūq sil
labaz finales acuumt. vt hierusalē. Balaām. Cherubin.

¶ Propriū in as pime declinatōis. si sit polisillabū r penultimā
breuē habeat in finali acuit. vt sathanas. sed si penultima lōga sit
in ea acuitur. vt Eneas Josias.

¶ Dictio cui finalis sillaba incipit dū abz psonantibz ita q scda
ipfarū sit. r. vel. l. semp acuit antepenultimā. vt cathedra. decuplū
excipiunt adiutrix. argutrix. salubris. octobris. manipulus. r noia
verbalia n atrix. sicut amatrix.

¶ Dictio hñs i penultia vocalē post vocalē acuit antepenultimā
vt fili. Excipiūt gū Ali vni illi pter alterius vtrius.

¶ Siū que declatōis varianē. vt fidei. speciei. acuit antepenultimā
Rāsi penltia sit psonas acuit antepenultimā. Si nō tūc penulti
mā. Itē iubuit. ebibit. diffudit. abscidit. addidit. astitit.

Licet not^o. zima. fugo. nubo. lesio. dico. brachos. pmas pducit
 m̄i cōpositōe corripit. vt cognit^o agnit^o. azim^o. sāguisuga. inuba
 pnuba palifis caufidic^o. tribrachus. ¶ Haz i cōpositōe hz imetro
 corripit. m̄i hz accētū. vt pparū. ¶ Greca. hebraica. barbara. dū i
 penultima vocalē hnt añ vocalē acūit añpenltimā. vt zozia medea.
 zyzania. nā veit a greco zyzaneion. Et em̄ diptōg^o i e lōgā mutat.
 sed in metro zyzania. platea ind̄nter reptunt. ¶ Floia nūcralia
 s̄ q̄ntuplicia. s. cardialia. pōdalia. disp̄ntia. ordialiaz mltiplicatia
 ¶ Cardinalia s̄nt duplicia. q̄dā significāt nūeros cardiales mag^o
 absolute. vt ynū. duo. tria. q̄tuor. q̄ngz. sex. septē. octo. nouē. decē. vn
 decim. duodecim. tredecim. q̄tuordecim. q̄ndecim. sedecim. decēsex
 ptē. decēocto. decēnouē. Viginū. viginū. viginū. tria. Tri
 ginta. triginta. zc. q̄draginta. q̄draginta. zc. q̄ngginta. q̄ngg
 tavnū zc. sexaginta. sexaginta. zc. septuaginta. septuaginta. Oc
 toginta. octoginta. zc. Nonaginta. nonaginta. zc. Centū. centū
 ynū zc. Ducenta. ducenta. zc. Trecenta. trecenta. zc. q̄dringen
 ta. q̄dringenta. zc. q̄ngenta. q̄ngenta. zc. sexcenta vel secenta.
 sexcenta. zc. septingenta. septingenta. zc. octingenta. octingenta
 unū zc. Noningenta. noningenta. zc. Mille. mille. cū oibz pre
 ¶ Quedā significāt nūeros cardinales cū pprietate vt (dicis
 Unitas. binarius. ternarius. q̄ternari^o. q̄nnari^o. senari^o. septena
 rius. octenarius. nouenarius. denarius. yndenarius. duodec
 narius. tredenari^o. quatuorordenari^o. q̄ndenarius. sefdenari^o vel se
 denarius. denariusseptenari^o. denariusoctenari^o. denariusnove
 nari^o. Vigenari^o vel vecenarius. Post hoc d̄beret dici vicenari^o
 vnitas s; nō tūm valet ppter sequētia dicā q̄. Vicenariusunari^o. vic
 cenariusbinarius. vicenariusternari^o zc. Trigenarius vl tricena
 rius. Tricenariusunari^o zc. Quadragenari^o. q̄dragenariusuna
 rius zc. Quinq̄genarius. q̄nggenariusunari^o zc. Sexagenarius
 sexagenariusunarius zc. Septuagenarius. septuagenariusuna
 rius zc. Octogenarius. octogenariusunari^o zc. Nonagenarius
 nonagenariusunarius zc. Centenari^o. centenariusunarius zc.
 Ducentenarius zc. Trecentenari^o zc. q̄dringētenari^o q̄dringētena
 rius vnari^o zc. q̄ngētenari^o zc. Sexcentenari^o. vl secentenari^o zc. Se
 pringētari^o zc. Octingētari^o zc. Noningētari^o zc. Milenari^o. mil

Solium L

lenari? unari? zc. sumēdo li milleari? cū o' b' p'dictis. ¶ **Pōderalia**
 Simplū. duplū. triplū. q̄druplū. q̄ntuplū. secuplū. vel fescuplū
 septuplū. octuplū. nocuplū. decuplū. vndecuplū. duodecuplū. tre
 decuplū. q̄tuordecuplū. q̄ndecuplū. sedecu- lū v'l fescdecuplū. ōcu
 plū septuplū. decuplū octuplū. decuplū noncuplū. Vigecuplū vel
 vicecuplū. vicecuplū simplū zc. tricecuplū v'l trigecuplū. tricecu
 plū simplū zc. q̄dragecuplū zc. q̄nq̄gecuplū zc. sexagecuplū zc. septu
 agecuplū zc. octogecuplū zc. nonagecuplū zc. centuplū. centuplū
 simplū zc. ducentuplū zc. trecentuplū zc. q̄dringēcuplū zc. q̄ngentu
 plū zc. secēcuplū. v'l fescēcuplū zc. septingēcuplū. octingēcuplū nōgē
 cuplū. Millecuplū. millecuplū simplū zc. sumēdo millecuplum
 cum p'dictis omnibus.

¶ **Disperitiua**
 Singuli. bini. terni. q̄terni. q̄ni. seni. septeni. octeni. noneni. de
 ni. vndeni. duodeni. tredeni. q̄tuordeni. q̄ndeni. sedeni. deniseptē
 ni. deniocteni. deninoueni. vigeni vel vigeni. Vicensinglū zc. Tri
 geni. vel triceni zc. q̄drageni zc. q̄nq̄geni zc. sexageni zc. septuageni
 zc. octogeni zc. nonageni zc. centeni zc. ducēt m' zc. trecenti. q̄drigē
 teni zc. q̄ngēteni zc. secētēni. v'l fescētēni. septingēteni. octingēteni.
 noningēteni zc. Milleti. milleni singuli zc. sumēdo li milleni
 cum omnibus prius dictis.

¶ **Ordinalia.**
 Primus. scōs. tercius. q̄rtus. q̄ntus. sextus. septimus. octauus. nonus
 decimus. vndecimus. duodecimus. tredecimus. q̄tuordecimus. q̄ndeci
 mus. sedecimus v'l sextusdecimus. decimus septimus. decimus octauus. deci
 mus nonus. Vigessimus. v'l vicesimus zc. trigessimus v'l tricesimus. q̄dragesi
 mus. q̄nq̄gesimus. sexagesimus. septuagesimus zc. octuagesimus zc. no
 nagesimus zc. cētē m'. ducētesimus. trecentēsimus. q̄drigētesimus zc. q̄n
 gētesimus. secētesimus v'l fescētesimus zc. septingētesimus zc. octingētesimus
 zc. noningētesimus zc. Millesimus. millesimus primus zc. Sumēdo li
 millesimus cū oibus dictis.

¶ **Multiplicatiua.**
 Semel. bis. ter. q̄ter. q̄nq̄es. sexies. septies. octies. nonies. deci
 es. vndecies. duodecies. tredicies. q̄tuordecies. q̄ndecies. sedeci
 es vel fescdecies. deciessepties. deciesocties. deciesnonies. vigies.
 vel vicies. vigiesies v'l vicesies. vicies semel. vicies bis zc. trigies
 v'l tricies v'l trigiesies v'l triciesies. triciesies sel' zc. P' h' raro iueniūt
 aduerbia i' ses s' nisi i' gies. vt q̄dragies. q̄nq̄gies. sexagies septu

agies. octogies. nonagies. ceteries. duceteries. triceteries. quadrigeteries. quin-
 geteries. sexeteries. vltimateries. septingeteries. octigeteries. nongentes
 millies. milliessest. zc. sumedo mille cum oibz dicitis.

Salutare. auete. **H**ic reuerede q̄lt. **¶** Verba salutaris
 valet vita. aut reueretia v̄ia. q̄lt succedit vob in singlis negocijs z
 p̄spitatio. si r̄nder b̄n̄ itez dic. Laudei d̄s si vob p̄ oia p̄spe suce-
 deret i deo ai me mltū ḡaulet. **¶** Verba p̄duciois.

De vob sanū f̄ducatur z icolumē. De vob b̄ndicatur. d̄s vos i pa-
 ce custodiat. d̄s vos i via p̄seruet. **¶** Verba licetiaris.

Reuerede m̄gi ego peto largā ac benignā l̄n̄iaz recededi z refer-
 ro vob ḡtes mltiformes p̄ laboribz z oibz b̄n̄ficis mihi ip̄sis Et
 deus sit f̄tributor v̄i i eterna patria. **¶** Verba p̄inaris

Honorade m̄gi aici mei honorat vos isto munusculo aut p̄p̄
 nat vob h̄nc cantz vini petetes i time vt modici gratāter accipia-
 tis aut i pauco grat̄ sit aut i modico sit p̄ter. **¶** Verba iuitaris

Honorande m̄gi. pentes mei miser t me ad referetias v̄ias aut
 d̄natdes v̄ias supplicates i time q̄tin' craftinav̄l' hodierna die vel
 letis eē cū eis in p̄ndio v̄l' i cena. aut cenare aut gētari aut p̄ndere.

Z u kunt	Diligere	Eradicare	Egrotare
t hun	Zelare	Sillare	Euellere
H onificare	Colere. em̄lari.	Extirpare	¶ Engegen kommen
I ndicare	¶ Heyden	Eruere	Obniare
S igillare	Inuidere velat	Excipere	Occurrere
S ignare	Linere	Enernare	Lōtrauenire
P romulgare	Odire	Excitare	Lōzwingen oder trucken
P ublicare	¶ Abtragen	¶ Anfechten	Urgere
E nodare	oder steleh	Impugnare	Stimulare
E nuciare	Furari	Bruidare	Pungere
P roferre	Surripere	¶ Bebern	¶ Spotten
P rotendere	Latrocinare	Bignere	Deludere
V ulgare	Subtrahere	Benereare	Deridere
I ntimare	Deportare	Procreare	Tridere
M anifestare	Inferre	Puerpare	Subsannare
M unire	¶ Intragen	Parere	
E xponere	Importare		

Solium LI

Designare	Inferre	Uebreytten	Inferre
Demostrare	Ingerere	Dilatate	Aufstun
Ostendere	Inrogen	Ampliare	Excludere
Uernichten	Inquirere	Magnificare	Excitare
Frustrari.	Scrutari	Buessen	Emodare
Anihilare	Sciscitari	Punire luere	Exterminare
Annullare	Perscrutari	Torquere	Extinguere
Destruere	Interrogare	Penitere	Exterrere
Erinanire	Inuestigare	Uerpannen.	Erboben
Umgeben	Lernen	Excomunicare	Sublimare
Lircuire	Magistrare	Matematizari	Eleuare
Lircudare	Erudire	Interficere	Erigere
Ambigere	Doctrinare	Subicere	Zyeren
Uallare	Informare	Prophanare	Decorare
Lieb haben.	Uezyhen	Syechen	Venustare
Amare	Extrahere	Infirmare	Specificare
Omne	Rosare	Perire	

Thuen
 Facere. Agere. Opore. Prepare. Lödere. Expilare. Instituire.
 Abanie zu vor. Abinde dauoz. Abintra vö ynnen.
 Accide. i. grauiter Accidoz. i. gradioz. Acriter scherpflich
 Adhuc nach Adistar Admodū. i. valde. Aduersum. wider.
 Adusq; byf noch Affate. i. faciēde Affozis vfwendig.
 Agiter. yelociter Agitanter zubant Ayo aduerbiū hortādi
 Aliozsū. i. ad altū locū Aliq̄lr. zu etlicher maf Aliq̄. etwas grof
 Aliter anderf Alonge vö ferrē. Alternati vndeinand.
 Alterutz. i. mutuo Amō. i. ampli? Amplius furbaſ
 Annoloyce. ordēlich. Antiq̄ von alter. Antozsū furſichtig
 Antie. i. redioſe Arroganter künſlich. Cereſū zu hūdert mal
 Aliq̄n zu etlicher zeyt Aliq̄rſū. i. aliq̄e locū. Aliq̄ten? etwas
 p̄ſumptuoſe furnēlich. temere/temerarie. coſtlich. curioſe boſſlich
 Moralr ſitlich Elegāter weidēlich Facere hubſchlich
 Agināter. c. mü. l' me. furōlich od ſchnelliglich. 7 veit ab agio as
 In defelle vnuerdzoſſlich. Perperā boſſlich. Ferme. i. fere. l' q̄i 7c
 Annuatim ierlich.

Qui laus et gloria benedictio et
 gratum actio per infinita secula
 Valde se sollicitat in bonis opib.
 Qui semp cogitat de eternis suis

